

TÖREBODA KOMMUN

Plan för lika möjligheter

2019-09-18

1 Inledning

Töreboda kommuns plan för lika möjligheter är skriven i kommunens visions anda. Vision 2030 bygger på värdeorden Tillväxt, Trygghet, Tillsammans och slår fast att mångfald är en tillgång. Töreboda är en kommun där alla ska ges möjlighet att bo, verka och leva. Töreboda arbetar aktivt för att alla ska känna en god trivsel och trygghet samt ge en god service till alla.

1.1 Varför en plan?

Med planen vill tjänstemän och politiker ge alla som bor i Töreboda kommun samma möjligheter att leva ett gott liv.

Det är viktigt att vara medveten om den ojämlikhet som finns för att kunna kraftsamla i arbetet för lika möjligheter oavsett kön, ålder, funktionsvariation, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, könsidentitet eller uttryck. Planen handlar om att säkerställa grundläggande mänskliga rättigheter och bidra till en hållbar utveckling.

Plan för lika möjligheter är en vägledning som pekar ut viljeinriktningar och prioriteringar för att skapa delaktighet på lika villkor. Planen riktar sig främst till kommunens invånare men är också tänkt att tjäna som en vägledning för de kommunala verksamheterna.

Planen ska stödja och inspirera i arbetet med att kvalitetssäkra våra verksamheter gentemot dem som vi är till för. Den ska också vara en motor i arbetet för ett samhälle fritt från diskriminering.

Planen är ett viktigt steg för att mobilisera alla krafter i arbetet för lika möjligheter i Töreboda. Genom dialog och samverkan med olika intresseföreningar kan vi tillsammans nå målet om Töreboda som ett öppet och inkluderande samhälle, fritt från diskriminering.

2 Begreppsförklaring

2.1 Diskriminering

Enligt den svenska diskrimineringslagen finns det olika former av diskriminering. Direkt diskriminering innebär att en person kränks eller blir behandlad sämre än någon annan i en jämförbar situation och att det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Diskriminering kan också vara indirekt vilket innebär att någon drabbas negativt av en bestämmelse eller rutin som framstår som neutral men som särskilt missgynnar personer utifrån en viss diskrimineringsgrund. Trakasserier och bristande tillgänglighet är andra former av diskriminering.

Diskrimineringslagen reglerar inte det som sker mellan privatpersoner utan endast när diskriminering sker inom till exempel arbetslivet, handeln, bostadsmarknaden eller sjukvården. För att det ska vara diskriminering förutsätts någon form av makt hos den som utför diskrimineringen. Det finns sju diskrimineringsgrunder i svensk lag:

- kön
- ålder
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsvariation
- sexuell läggning
- könsidentitet och könsuttryck

Diskrimineringsgrunderna kan samverka och förstärka varandra. Alltså, en person kan tillhöra flera olika grupper vilket påverkar hur förtrycket eller diskrimineringen tar sig uttryck. Även skillnader i sociala, ekonomiska och hälsomässiga förhållanden kan skapa och förstärka ojämlika förutsättningar för människor.

Strukturell diskriminering kan beskrivas som att det finns regler, normer och rutiner i exempelvis offentliga organisationer som kan utgöra hinder för olika grupper av människor att ha lika rättigheter och möjligheter.

2.2 Normer

Varje samhälle, organisation och grupp präglas av normer. Med norm menas det som är väntat eller en outtalad föreställning om vad som anses vara "normalt". Vissa normer behövs i samhället för att människor ska kunna leva tillsammans. Det finns också normer kopplade till de sju diskrimineringsgrunderna som kan verka harmlösa men de styr vårt sätt att tänka och agera. Den som lever i enlighet med en viss norm tänker ofta inte på den, utan normen blir synlig först när den utmanas. Personer som inte är en del av rådande normer riskerar att exkluderas och diskrimineras.

Det är viktigt att rannsaka sig själv och den egna gruppen kring vilka normer som styr våra tankar och handlingar. Det handlar om att synliggöra och problematisera de normer som gör att människor exkluderas. Töreboda ska vara en öppen och inkluderande kommun och genom att vara normkritiska kan vi förändra de strukturer som riskerar att diskriminera.

2.3 Omfattning

Plan för lika möjligheter omfattar

- **Boende**
 - Genom att erbjuda service och bostäder utifrån varierande behov blir Töreboda tillgängligt för alla
- **Samverkan**
 - Genom samverkan inom kommunen samt med andra aktörer uppmuntras möten, dialog och aktiviteter som gagnar den enskilde
- **Utbildning**
 - Genom att använda normkritik som verktyg ges människor lika möjligheter till en god utveckling, såväl kunskapsmässigt som socialt
- **Vård-och omsorg**
 - Genom respekt för den enskildes integritet stärker våra insatser människors möjligheter att leva ett självständigt liv
- **Kultur/Turism**
 - Föreningsliv och aktiviteter ska vara inkluderande för alla
- **Kommunikation**
 - Såväl skriftlig som muntlig kommunikation sker på ett tillgängligt, jämlikt och normkritiskt sätt
- **Offentliga platser** – alla människor har rätt till den offentliga miljön utan att begränsas av fysiska hinder, otrygghet eller diskriminering

3 Lagstöd

I regeringsformen kapitel 1:2 står "den offentliga makten skall utövas med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans frihet och värdighet. Det allmänna skall verka för att alla människor skall uppnå delaktighet och jämlikhet".

I Kommunallagens kapitel 2:1 står "kommuner och landsting skall behandla sina medlemmar lika".

Diskrimineringslagen (2008:567) ska motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsidentitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariation, sexuell läggning eller ålder.

Skollagen och Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade stödjer arbetet med lika möjligheter.

FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna antogs i generalförsamlingen 1948 och har som första artikel "alla människor är födda fria och lika i värde och rättigheter." Sverige har dessutom undertecknat ytterligare FN-deklarationer för att säkerställa alla människors lika rättigheter och möjligheter.

4 Ansvar och uppföljning

Kommunstyrelsen ansvarar för att årligen följa upp hur verksamheterna har tagit hänsyn till "Plan för lika möjligheter".

Redovisning och uppföljning sker i Stratsys verksamhetsplan i samband med årsbokslutet.

Revidering av planen bör ske i samband med varje ny mandatperiod.